

**Uchwała Nr XLVI/500/13
Rady Gminy Mielno
z dnia 28 listopada 2013r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Narkotykowych dla Gminy Mielno na 2014 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 594, poz. 645), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356; z 2013r. poz. 405), art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałanie narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124), uchwala się co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych dla Gminy Mielno na 2014 rok stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mielno.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Chadacz

Oryginalny dokument opatrzony jest pieczęcią Rady Gminy Mielno oraz Przewodniczącego Rady Gminy Mielno wraz z ręcznym podpisem.

Załącznik do uchwały Nr XLVI/500/13
Rady Gminy Mielno
z dnia 28 listopada 2013r.

**GMINNY
PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I NARKOTYKOWYCH
DLA GMINY MIELNO
NA ROK 2014**

*Przy tworzeniu programu wykorzystano założenia i wnioski Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016*

A. Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych został opracowany na podstawie:

- 1) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 3) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 4) ustawa o pomocy społecznej,
- 5) ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 6) Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015,
- 7) Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

Program jest zapisem działań, które będą realizowane w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

B. Cele programu

Celem strategicznym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów wynikających z uzależnień, ograniczanie używania alkoholu oraz narkotyków przez osoby niepełnoletnie oraz wdrażanie realizacji szkolnych programów profilaktyki.

Uzasadnieniem tego celu są wyniki międzynarodowego badania zrealizowanego w ramach programu ESPAD zaprezentowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, które pokazują, że wśród uczniów z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, alkoholu choć raz próbowało ponad 87 proc. młodszych i ponad 95 proc. starszych respondentów. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo. Badania pokazują również, iż przynajmniej raz w życiu marihuanę w Polsce paliło ponad 24 proc. uczniów z młodszej grupy i ponad 37 proc. ze starszej. Badania potwierdzają również, iż niemal każdy z respondentów słyszał o terminologii „dopalacze”. Zażywanie narkotyków stanowiących różnorodne substancje chemiczne nie pozostaje obojętnym dla osoby narkotyzującej się. Skutkiem nadużywania przez dzieci i młodzież alkoholu i narkotyków wywołuje zmiany w funkcjonowaniu w ich dalszym dorosłym życiu. Cechą charakterystyczną jest tutaj postępujący charakter tych zmian. Im intensywność i częstotliwość zażywania narkotyków i alkoholu jest większa, tym zmiany w dotychczasowym sposobie funkcjonowania danej osoby stają się bardziej wyraźne i nasilone.

Działania prewencyjne i edukacyjne mają tutaj zatem ogromne znaczenie dla prawidłowego rozwoju osób nieletnich.

Do szczegółowych celów programu należy:

- 1) ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z uzależnień,
- 2) zmniejszenie dostępności do używek i zmiana struktury spożycia alkoholu,
- 3) ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci i młodzieży nie tylko rodzin dotkniętych uzależnieniami,
- 4) ograniczenie zjawiska picia oraz używania innych środków toksycznych przez dzieci i młodzież,
- 5) prezentacja zachowań alternatywnych wykorzystywania wolnego czasu,
- 6) wzmacnianie działań w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- 7) zwiększenie dostępu do oferty pomocowej zarówno poszczególnym osobom, rodzinom jak i społecznością lokalnym,
- 8) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się tematyką uzależnień.

Uzasadnienie celów szczegółowych:

Działalność profilaktyczna zdecydowanie różni się od działalności naprawczej np. leczenia uzależnień, interwencji kryzysowej, psychoterapii zaburzeń psychicznych, resocjalizacji młodocianych przestępców. Profilaktyka to świadome działanie mające na celu zapobieganie problemom (zaburzeniom, chorobom, dysfunkcjom) zanim one wystąpią. Nowe poziomy profilaktyki zostały uwzględnione w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na 2013 rok i znajdują się także w 2014 roku. W oparciu o trzy poziomy profilaktyki, ujęte zostały zadania o charakterze uprzedzającym.

C. Zadania do realizacji w Programie

- I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży – w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

- IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- VI. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów i klubów integracji społecznej.

Zadania wyznaczone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych są w dużej mierze kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych, a ich zakres dostosowany do aktualnych potrzeb lokalnych. Stanowią równocześnie podstawę do realizacji zadań własnych gminy i priorytetów wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Kluczową rolę w działaniach podejmowanych w ramach Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje m.in. z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkami Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

D. Szczegółowe zadania do realizacji

I. Cel: Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, osób uzależnionych oraz współuzależnionych oraz ograniczenie szkód zdrowotnych tych osób i poprawę ich funkcjonowania w życiu społecznym, w szczególności poprzez:

- 1) edukacja kobiet w rodzinach z problemem alkoholowym oraz narkotykowym na bazie placówek wsparcia dziennego,
- 2) przekazanie do sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia oraz pomoc w pisaniu tych wniosków w punktach pracy socjalnej,
- 3) kierowanie na specjalistyczne badania w celu ustalenia zależności od alkoholu i wskazanie rodzaju zakładu leczenia odwykowego,
- 4) rozmowy informacyjne dla rodzin i osób uzależnionych od alkoholu – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkt Konsultacyjny,
- 5) finansowanie i wspieranie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktu Konsultacyjnego w zakresie budżetu na rok 2014,
- 6) współpraca z ZOZ w Mielnie i Sarbinowie, poradnią dla dzieci i młodzieży w zakresie innych uzależnień niż alkohol,

- 7) finansowanie i wspieranie działań Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień ANON w Koszalinie,
- 8) współpraca z Oddziałem Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Koszalinie,
- 9) zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych,
- 10) finansowanie zajęć terapeutycznych niezbędnych w rozumieniu choroby i zdrowienia,
- 11) finansowanie dojazdów do ośrodków terapeutycznych na spotkania absolwentów tych ośrodków,
- 12) organizacja wsparcia indywidualnego,
- 13) organizacja wsparcia przed i po leczeniu osób uzależnionych oraz rodzin tych osób poprzez działalność grup wsparcia o charakterze samopomocowym i edukacyjnym z wykorzystaniem zasobów własnych,
- 14) wydawanie orzeczeń (opinii biegłych sądowych) dotyczących osób wobec których toczy się postępowanie o leczenie odwykowe,
- 15) rehabilitacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, a także osób uwikłanych w problem alkoholowy poprzez dostęp do pracy w ramach realizowanej polityki zatrudnienia przez Klub Integracji Społecznej – Prace Społecznie Użyteczne, Roboty Publiczne, Prace Interwencyjne, Staże.
- 16) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz osób zatrudnionych w Urzędzie Gminy zajmujących się problematyką rozwiązywania problemów uzależnień poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związanymi z tym kosztami udziału i dojazdu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powoływana na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez wójta. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi obecnie cztery osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Przewodniczący Komisji otrzymuje miesięczne zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 35% kwoty bazowej ustalonej na podstawie art. 25 ust.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, wiceprzewodniczący otrzymuje wynagrodzenie miesięczne zryczałtowane w wysokości 25% kwoty bazowej. Natomiast członkowie komisji otrzymują miesięczne zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 15% kwoty bazowej. Za każdą nieobecność członka w pracach komisji potrąca się 25% wynagrodzenia. Potrąceń za nieobecność nie dokonuje się w przypadku delegowania przez Przewodniczącą Komisji, w tym samym czasie do innych prac na rzecz Komisji.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (wymienionych powyżej) - (art. 4 ust. 3 ww. ustawy);
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (art. 4 ust. 3 ww. ustawy);
- 3) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (limit i lokalizacja punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe);
- 4) przeprowadzanie co najmniej 10 kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie upoważnienia wójta.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- 2) liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym,
- 3) liczba osób uzależnionych od różnych środków toksycznych i pijących alkohol w sposób szkodliwy objętych świadczeniami opieki psychiatrycznej i placówek leczenia odwykowego o charakterze stacjonarnym,
- 4) liczba rodzin zgłaszających problemy uzależnień alkoholowych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) liczba osób skierowanych na mocy postanowienia sądowego na leczenie odwykowe.

II. Cel: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, kompleksowej pomocy psychospołecznej lub prawnej. Zadanie ma celu także podejmowanie działań, które będą sprzyjały poprawie funkcjonowania rodzin i osób uzależnionych.

Realizacja zadania poprzez:

- 1) interwencję środowiskową,
- 2) organizowanie kampanii, debat dotyczących problemów przemocy i tematów z nią powiązanych,
- 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego w Gąskach i Unieściu z filią w Mielnie,
- 4) prowadzenie pomocy dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym na bazie ośrodka wsparcia społecznego w Mielniku (w tym jego utrzymanie).

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba placówek realizujących programy opiekuńczo-wychowawcze oraz naprawcze,
- 2) liczba osób uczestniczących w tych programach,
- 3) liczba kampanii, debat,
- 4) liczba miejsc specjalistycznej pomocy rodzinie, w tym: poradnictwa, terapii rodzin, punktów konsultacyjnych,
- 5) liczba osób korzystających z ww. oferty.

III. Cel: Upowszechnienie i wdrażanie oraz poszerzanie działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Realizacja poprzez:

- 1) profilaktykę szkolną - realizacja programów rekomendowanych przez PARPA przez Zespół Szkół w Mielnie oraz Szkołę Podstawową im. Straży Granicznej w Sarbinowie,
- 2) realizacja autorskich szkolnych programów profilaktycznych, które odbywać się mogą na wniosek dyrektora szkoły. Wniosek powinien zawierać:
 - a) opis programu (cel główny i cele szczegółowe),
 - b) tematykę i formy realizacji oraz liczbę godzin niezbędnych do realizacji zadania,
 - c) określenie odbiorców,
 - d) wskazanie realizatorów i ich przygotowanie merytoryczne,
 - e) realizator zobowiązany będzie do złożenia sprawozdania z realizacji zadania zgodnie z dostarczonym wzorem sprawozdania.
- 3) finansowanie działalności placówek wsparcia dziennego: świetlicy socjoterapeutycznej „Promyk” w Gąskach oraz świetlicy „Rybacówka” w Unieściu z filią w Mielnie,
- 4) realizowanie kampanii i debat na bazie wyżej wymienionych placówek. Kampanie realizowane są także w formie zabaw i konkursów,
- 5) organizacja wakacyjnej kampanii dla dzieci na bazie placówek wsparcia dziennego w Gąskach, Mielnie i Unieściu,
- 6) organizowanie zajęć pozalekcyjnych z dziećmi i młodzieżą w tym zajęć sportowych,
- 7) wspieranie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie oferty o nabycie umiejętności w zakresie baletu i plastyki,

- 8) organizacja imprez profilaktycznych o charakterze rekreacyjno-sportowym jako promocja zdrowego stylu życia bez nałogów,
- 9) tworzenie, modernizację i wyposażenie bezpiecznych miejsc spędzania czasu wolnego, rekreacji, sportu oraz zabaw na terenie gminy,
- 10) dofinansowanie zatrudnienia trenera środowiskowego na boisku ORLIK w Gąskach.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach,
- 2) odsetek dzieci z rodzin z problemem uzależnień biorących udział w ww. zajęciach,
- 3) liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach socjoterapeutycznych,
- 4) odsetek dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
- 5) liczba rodzin biorących udział w programach autorskich,
- 6) liczba i rodzaj programów skierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców,

IV. Cel: Nawiązywanie oraz kontynuowanie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień w tym lansowania zdrowego stylu życia poprzez zmianę postaw. Współpraca polegać będzie na finansowaniu wspierania lub powierzania zadań oraz doradztwie merytorycznym. Realizacja zadania poprzez:

- 1) dofinansowanie zadań i działalności Straży Gminnej w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym:
 - a) kontrola punktów sprzedaży,
 - b) działania związane z podniesieniem bezpieczeństwa publicznego,
 - c) przeciwdziałanie zjawisku nietrzeźwości kierowców.
- 2) dofinansowanie stowarzyszeń w formie ogłaszanych konkursów (dotacje celowe),
- 3) edukacja społeczności lokalnej poprzez zamieszczanie artykułów z zakresu uzależnień w prasie lokalnej,
- 4) organizację szkoleń z zakresu strategii profilaktycznych, zasad pracy z młodzieżą z grupy ryzyka i sytuacji psychologicznej dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie które prowadziły współpracę,
- 2) liczba osób uczestniczących w projektach realizowanych przez organizacje pozarządowe i ww. podmioty,
- 3) liczba innych instytucji, którym udzielono wsparcia finansowego,
- 4) liczba osób korzystających z oferty instytucji.

V. Cel: Umożliwienie prowadzenia działań osobom zajmującym się realizacją tego zdania poprzez sfinansowanie kosztów ich czynności, delegacji i szkoleń. Ma to przyczynić się do prawidłowej realizacji tego zadania.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba podjętych interwencji.

VI. Cel: Udostępnienie osobom z terenu gminy Mielno możliwości realizacji zadań wynikających z Centrów Integracji Społecznej na bazie funkcjonującego Klubu Integracji Społecznej. Działalność Klubu poszerzona jest o wybrane funkcje tj.: społeczno-wychowawcze, edukacyjne, terapeutyczne niezbędne w rozumieniu integracji społecznej i zawodowej.

Realizacja zadania poprzez:

- 1) organizację spotkań grup samopomocowych przez specjalistów,
- 2) współpracy z Klubami Seniora,
- 3) pełnienia dyżurów specjalistów,
- 4) współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy,
- 5) prowadzenie szkoleń, np. z metod poszukiwania pracy, obsługi komputera,
- 6) pomocy w przygotowaniu dokumentacji dla potencjalnych pracodawców,
- 7) współpracy z podmiotami działającymi na terenie Gminy Mielno,
- 8) organizację prac społecznie użytecznych,
- 9) organizowanie innych form zatrudnienia.

Wskaźniki monitoringu:

- 1) odsetek osób zagrożonych bądź uzależnionych korzystających z oferty KIS,
- 2) liczba spotkań grup samopomocowych o charakterze edukacyjnym i terapeutycznym,

- 3) liczba wydanych skierowań na prace społecznie użyteczne i staże,
- 4) liczba osób, które uzyskały wsparcie szkoleniowe.

E. Zasady finansowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych

1. Środki na realizację programu mogą się zmieniać w zależności od możliwych przychodów zarówno ze źródeł wewnętrznych jak i zewnętrznych.
2. Realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych powierza się Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieścieu z wyjątkiem zadań zleconych na podstawie otwartych konkursów ofert.
3. Zadania będą realizowane na bieżąco cały rok z uwzględnieniem specyficznych wydarzeń społecznych wynikających z zakresu zadań przedstawianego programu.
4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy dotyczących działań profilaktyki określone są w tym programie i ujmują się je w planach budżetowych gminy Mielno na rok 2014 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.
5. Środki uruchamiane są na podstawie umowy, porozumienia, otwartego konkursu ofert, zlecenia Wójta Gminy Mielno lub Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Mielnie-Unieścieu,
6. Dysponentem środków oraz koordynatorem realizacji zadań jest Wójt Gminy Mielno oraz Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielnie-Unieścieu.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Chadacz